

RAZISKAVE

Metod Di Batista

GALACIJEVKA 2016 ALI ZGODBA O VZTRAJNOSTI ČLANOV VETERANOV

Člani veterani DZRJL oz. nekdanjega JKLM, generacija iz 60-ih let prejšnjega stoletja, so se v zadnjih letih ponovno aktivirali. Najprej smo uredili vstop v globine Najdene jame, kamor sedaj lahko dostopaš brez lestvic ali vrvi.

Vseskozi smo tudi intenzivno iskali legendarno Lippertovo jamo, ki jo je inž. Viljem Putick odkril in opisal pred več kot 100 leti, pa jo številne generacije jamarjev pozneje niso nikoli našle. Iskanje je potekalo v več smereh in sicer:

- z rekognosciranjem terena – predvsem iskanje dihalnikov pozimi,
- z infrardečo kamero na letalu letalca Lenarčiča,
- z georadarskimi raziskavami,
- z vrtnjem sondažne vrtine globoke 20 metrov,
- s kopanjem jam kot je npr. Maretova jama.

Lippertove nismo našli na površju. Zato je padla koncem lanskega leta odločitev, da jo poskusimo odkriti od znotraj. Nekatera dejstva so kazala, da bi lahko bila Lippertova jama pod Weissovo potjo, kjer je v neposredni bližini jama Galacijevka. To jamo so odkopali ljubljanski jamarji koncem 60-ih let oz. v začetku 70-ih let. Prišli so do globine 27 metrov, kjer jih je ustavila neprehodna ožina v živi skali.

Z novimi tehnologijami in opremo pa je kazalo, da bo tudi to ožino možno premagati.

Projekt je bil medgeneracijski, saj so sodelovali tudi člani srednje in najmlajše generacije.

V dvajsetih akcijah od januarja do junija 2016 so stalno, občasno ali le enkrat sodelovali po abecednem redu: Marjan Baričič, Rok Brajkovič, Metod Di Batista - Todl, Andrej Drevenšek, Blaž Flajšman, Henrik Grecs, Rok Grecs, Janez Ileršič - Ile, Primož Jakopin - Klok, Marjan Juvan - Manč, Janez Kanoni - Žan, Igor Maksim Košir - Ičo, Marko Kraševc, Jure Kunaver - Vili, Eta Kunaver, Janez Modrijan - Modrc, Tine Petkovšek, Jernej Petrovčič - Jerko, Grega Pintar - Stari, Marina Pintar, Primož Presetnik, Joerg Prestor, France Šušteršič, Alenka Terlep - Lenča, Jurij Trezn - Trenc, Marko Vogrič. Skupaj torej 25 udeležencev.

Istočasno z akcijami v jami se je uredila vsa infrastruktura na površju, kot so Weissova pot, članska vas oz. »URAT« (urad), telefonske povezave itd.

V nadaljevanju podajam (delno urejena) poročila, ki so bila po e-pošti posredovana udeležencem in na društveno listo. Prvi dve obvestili je spisal Žan, ostalim sem avtor jaz.

Poročila Galacijevka

December 2015

Danes sem bil pri Jerkotu, ker sem mu nesel v popravilo digitalni termometer. Ko sem mu omenil Lanski vrh in da delamo na Lippertovi, sva odšla na mesto dogajanja. Obiskala sva vse večje jamske vhode in dihalnike. Največ časa pa sva namenila površju okoli Preše, Galacijevke in obrobju Bičkove doline (dolina med Vajzovo in Trajbarco). Sicer so se jame prebudile in so bolj izdihljive kot v soboto. Krastača (kvak) je že pobelila tisti Javorček ob njej. Tudi dihalniki se prebujajo, tako da bo čez nekaj dni tam zelo pestro. Tudi tista kopnina na Vajzovi, ki jo vsa leta opazujem, razkazuje gola rebra iz snega. Krastača ima zavidljivih 11,0°C, Najdena jama pa 10,6°C. Zakaj? Zrak v Najdeni ima veliko daljšo pot do Krastače in se zato bolje ogreje. Sicer pa je hoja po gozdu v tem snegu »ubitnačna«.

Na silvestrovo 2015

Kot sem obljubil, sem bil danes popoldne zopet na zmrrrzlem Lanskem vrhu. Obiskal sem kar nekaj dihalnikov in jam. Bil sem tudi ob Galacijevki, ki popolnoma nič ne diha. Prav tako nič ne diha Preša. Iz teh jam se je po navadi ob mrazu močno kadilo. Predvsem iz Galacijevke. Po razmisleku sem bil celo vesel, da ne dihata, kajti to nakazuje, da gre tukaj za popolnoma drug jamski sistem. Ker voda še vedno teče v Katavotrone, je očitno tisti »oddušek« zaprt oz. zalit. Očitno Najdena jama vleče zrak nekje drugje ali pa po kakšni višji poti, kot Galacijevka in Preša, saj, tudi če je povodenj, izdatno diha.

Iz tega sledi: Fantje, še je olje v lampi!

27. 1. 2016

Širitve smo se lotili zelo sistematično, saj smo ožino napadli frontalno, s širitvijo primerno za delovne pogoje in standardom dimenzij, ki ga zahtevajo veterani. Včasih je bil to en Ičo, sedaj pa je en Ile. Žan je poleg tega, da je fantastično organiziral opremo in logistiko, uspešno naredil prve odkope. Jerko je z veliko profesionalnostjo, močjo in spretnostjo naredil nekaj uspešnih odkopov in v ležečem stanju izvlekel kapitalne skale. Z Modrcem sva predvsem asistirala in nadelala zadnjo stopnjo do delovišča, ki je bila pred tem za veterane precej zahtevna, predvsem pri povratku. Delovišče je idealno, saj je pred ožino dvorana tlorisnih dimenzij približno 3 x 2 m. Tu je nastal nasipni

plato iz izkopanega materiala približnih dimenzij 1,5 x 1 x 1m, torej več kot 1 m³ materiala. Kljub enaki temperaturi v jami in zunaj je v ožino kar dobro pihalo. Predvsem se je to občutilo po vsakem odstrelu, ko je zelo hitro potegnilo dim v ožino. V nadaljevanju je meandrasti rovček dimenzij 20 x 75 cm, ki zavija v levo in navzdol, kjer se vidi približno 1 m nižje gruščnato dno. Pogled navzdol in naprej zakriva trebuh dimenzij približno 75 x 30 x 50 cm, ki ga bo potrebno odstraniti. Ker je v agregatu zmanjkalo goriva, telefonska zveza pa ni delala, smo se okoli 16. ure vrnili na površje. Jama je zelo primerna telovadba za veterane, saj prideš na globino 27 m brez vrvne tehnike ali lestvic, je pa kar nekaj plezarije in tudi ožjih mest. Zunaj sta nas upravljavec agregata in voki-tokija Mare in varuh ognja Ile pričakala s pripravljeno kulinariko. Tokrat nismo imeli roštilja, ampak smo v Žanovem kotličku na trinožniku skuhalo zelo dobre kranjske klobase. Seveda je bilo tudi pivo in sladko! Zjutraj je bilo čudovito sončno vreme, popoldan pa se je pooblačilo in zapihal je veter. Tako je bilo prav prijetno ob ognju, ki ga je mojstrsko pripravil Ile.

11. 2. 2016

Kopanje na globini 30 m je bilo zelo uspešno. Skopali smo okoli 2 m novega rova dimenzij približno 0,5 x 1,5 m. Delo je potekalo zelo učinkovito in hitro. Pri vse daljšem transportu – več kot 5 m – se je zelo poznala močna ekipa, ki je delala kot veriga. Deponija pred deloviščem je visoka že preko 2 m. Nadaljevanje je zelo obetavno. Po ocenah se sliši odmev v prostoru, ki ni oddaljen več kot 2 m. Videl sem tudi dve manjši luknji premera 3 cm, skozi katere se vidi tema. Vanje sem porinil tudi pajsar, ki je šel v prazno!? V nasprotju s prejšnjim tednom je pihalo v jamo. Ker smo bili vse bolj neučakani, smo se odločili, da nadaljujemo v soboto 13. 2. 2016, z zborom ob 10. uri v Najlepši.

13. 2. 2016

Smo skozi!!!! Peta akcija v Galacijevko je prinesla odločilni preboj. Začeli smo v čudovitem snežnem, sončnem jutru z obilico snega. Žan je organiziral sovaščana, ki nam je s traktorjem splužil Weissovo do parkirišča. Z drugim traktorjem je Žan pripeljal opremo do Galacijevke. Vhodni del jame je bil nagravžno moker in zasnežen. Tudi v drugem delu jame je bilo zelo mokro. Delovišče pa suho in prijetno toplo! Nadaljevanje je bilo bolj zahtevno, kot smo pričakovali. Rov se je začel spuščati krepko navzdol in končal v ozki razpoki nad dvorano. Transport materiala je bil vse daljši, pa tudi kopanje navzdol je bilo bolj zahtevno kot vodoravno. Končna dolžina prekopanega rova je okoli 10 m. Nismo v Najdeni! Dosežena je bila globina okoli 30 m. V nadaljevanju je okoli 10-metrsko brezno. Vhod bo treba za veteranske standarde še malo razširiti. Naslednjič se v brezno spustimo s pomočjo lestev. Na površje smo prišli po 20. uri.

18. 2. 2016

Danes je bil, kljub obupnim pogojem (blato, dež, plundra, voda v jami), spust v preboj, ki smo ga dosegli na zadnji akciji. Brezno je zelo obetalo, da bomo prišli v spodnje dele jame. Najprej smo razširili vhod v brezno in ga opremili z vrvo in lestvami. Prvi se je spustil Žan. Na dnu pa ni šlo vse po pričakovanjih. 13-metrsko brezno se je končalo v dvoranici, iz katere vodi naprej neprehoden meander. Situacija je podobna kot zgoraj, le da je meander bolj zasigan in se že takoj spušča navzdol. Kolikor smo videli, se po približno 2 m morda razširi. V meander piha. Obetavna pa je tudi smer, ki je stran od Najdene jame! Jama je sedaj globoka okoli 40 m. Sklenili smo, da sedaj nekoliko počakamo in nadaljujemo ob bolj primernih vremenskih pogojih. Zagnanost članov je še vedno velika!

10. 3. 2016

Na tej akciji sta se predvsem urejala dostop do jame in članska vas. Napeljevala se je tudi infrastruktura v jamo.

17. 3. 2016

Na akciji smo dokončno napeljali telefon do dna in začeli širiti ožino na globini 40 m. Nova vojaška telefona sta se odlično obnesla – zveza je delovala! Manč, hvala! Širjenje ožine je bilo razmeroma zamudno, saj je bilo delo pretežno v dolomitu. Kljub temu smo razširili okoli 2 do 3 m neprehodnega meandra. V začetku meander rahlo pada, nato pa vse bolj. Na koncu se prevesi v brezno globoko okoli 3 m. Po 1 m se razširi v dimenzije, ki ne bodo zahtevale širitev. Smer jame je 10° oz. proti Preši. Po povratku na površje je bil standardni roštilj. Vreme je bilo tokrat lepo, teren suh, Weissova pa že prevozna do piknik placa.

23. 3. 2016

Vreme je bilo suho, a vetrovno in hladno. Tako je morala zunanja ekipa proti močnemu vetru iz cerad postaviti protivetno zaščito za zavarovanje Urata (prostor ob mizi in ognju). Weissova do piknik placa je bila suha in normalno prevozna. Od Urata do dna smo napeljali telefon (več kot 100 m daleč), ki je odlično deloval. Na dosedanjem dnu smo najprej razširili prehod v novo vertikalno stopnjo. S pomočjo vrvi smo se, po dobrih stopih in oprijemih, spustili 3 m nižje v sobico, iz katere vodi v smeri 320° (Najdena?) več kot 1 m visok neprehoden meander. Vanj tudi vleče. Sploh je bil, kljub podobni temperaturi kot zunaj, v jami kar spodoben prepah, ki pa se je tako po intenziteti kot po smeri spreminjal. Iz sobice se iz smeri Preše dviga še en neprehoden meander. Naštudirali smo že tehnologijo dela naprej – kopanje ne bo težko, bo pa verjetno potrebno material dvigovati na prejšnje delovišče (3 do 5 m višine). Ko smo prišli ven, je zunanja ekipa že pripravila kranjske klobase. Na članskem vrhu je bilo kar živahno. Ekipa treh Logatčanov je šla v Jamo na meji, ekipa štirih Avstrijcev pa je bila v Najdeni jami. Oboje smo pogostili, ker smo imeli neizmerne količine klobas in pijače.

31. 3. 2016

Vreme je postalo bolj prijazno, tako da je bilo tudi zunaj kar prijetno. Začeli smo kopati ožino na –44 m. Razširili smo 2,5 m meandra v, za člane veterane, spodobne dimenzije. Tokrat je za spremembo iz jame rahlo vleklo. V nadaljevanju kaže, da bo meander ponovno zavil v staro smer – stran od Najdene. Je pa še vedno zelo ozko in ne kaže na razširitev. Manjši, a zaenkrat obvladljiv, je problem z deponijo za izkopani material. Telefonska zveza med Uratom in deloviščem v dolžini več kot 150 metrov je odlično delovala. Roštilj, pečen krompir in obilo ostalega (hvala, Marko!) so bili kot vedno na nivoju!

1. 4. 2016 – Prvoaprilska

Včeraj sem pozabil napisati v poročilu, da se je na Weissovi, pri Galacijevki (kjer je pozimi kopnina), pojavil manjši udor ali grez. To sem opazil šele pri odhodu domov in ne vem ali je morda to posledica »divjanja« fešte po jamarski šoli ali kaj bolj resnega!?

7. 4. 2016

Vreme je bilo sončno, toplo, že skoraj poletno in prijetno za posedanje v članski vasi. Nadaljevali smo s kopanjem ožine na –44 m. Kopanje je bilo zahtevno, predvsem v smislu transporta izkopanega materiala na deponijo 4 m višje s pomočjo vedra in škripca. Manjkala sta dva člana. Razširili smo nadaljnjih 1,5 m meandra. Tokrat je, v nasprotju s prejšnjim tednom, vleklo v jamo. V nadaljevanju kaže, da bo meander ponovno ostro zavil v staro smer – stran od Najdene. V dnu meandra se kaže rahla razširitev. Vse večji je problem z deponijami za izkopani material. Zgornja na –40 m. je že skoraj polna in zavidljivih dimenzij. Spodaj imamo še rezerven prostor, ki je do sedaj služil kot odlagališče orodja in vsega ostalega. V naslednji akciji bi bilo optimalno, če bi bilo v jami vsaj šest članov. Telefonska zveza med Uratom in deloviščem v dolžini več kot 150 metrov je odlično delovala. Žanov golaž je bil enkrat (hvala, Žan!).

15. 4. 2016

Vreme je bilo kar v redu, v začetku nekoliko oblačno, pozneje pa jasno. Nadaljevali smo s kopanjem na –44 m. Skopali smo približno 1 m in delno razširili že skopani rov. Transport je bil kar uspešen, s škripcem in vedrom na etažo višje. Deponija še ni polna. Celotna dolžina do sedaj izkopane šeste ožine je okoli 5 m. V nadaljevanju meander ostro zavija proti Preši oz. Weissovi poti. Kaže se še slab meter zelo ozkega in nizkega meandra (je pa tu dvoetažni, tudi nad naravnim mostom je nadaljevanje). Za tem se kaže razširitev težko ocenjenih dimenzij. Na vsak način je širše kot do sedaj. Prepričan je bil skoraj do konca akcije iz jame, tik pred koncem pa se je povsem ustavil!? Tokrat se je mlajši član Rok odlično obnesel pri težavnem transportiranju v meandru na –40 m.

20. 4. 2016

Že zjutraj je bilo zelo živahno ob kavi v Najlepši hiši. Srečali smo Blatnikovo ekipo, ki je šla v Logarčka. Vreme je bilo čudovito, jasno in popoldan toplo. Članski vrh je že prav lepo zelen in povsem drugačen kot zimska tajga. Nadaljevali smo kopanje na –44 m. Izkopali smo slaba nadaljnja 2 m rova, tako da je skupna dolžina šeste ožine že preko 6 m. Glavni problem je vse daljši horizontalni in vertikalni transport izkopanega materiala na zgornjo deponijo. Ta je že zavidljivih dimenzij in še vedno omogoča odlaganje izkopanega materiala. V nadaljevanju se vidi ozek neprehoden meander še vsaj 2 m. Vzpodbudno pa je, da se je na koncu kopanja zasluhtil odmev v večjem prostoru za neprehodno ožino. Smer je proti Preši, oz. stran od Najdene jame. Zunanja ekipa je aktivirala v Preši petardo, ki je na dnu Galacijevke nismo slišali!? Roštilj in vse ostalo po akciji je bilo vrhunsko (pili smo celo francoski konjak, ki ga je prinesel Marko). Marko se je sploh izkazal, saj poskrbel tudi za ogromno cerado in njeno pritrditev na vodoravni drog. Tako postaja zunanja infrastruktura na piknik placu vse bolj popolna.

5. 5. 2016

To je bila ena najbolj množičnih udeležb, saj nas je bilo 13. Vreme je bilo čudovito, toplo in v lepih pastelnih barvah svežega listja. Kljub nekaj težavam pri kopanju smo prodrli nadaljnja dva metra, tako, da smo v zadnji ožini prekopal že okoli 8 m. Ker nas je bilo na voljo optimalno število za transport materiala v zgornjo etažo, je slednje potekalo hitro. V nadaljevanju je vsaj še 2 m ožine. Smer teče direktno proti kopnini na Weissovi poti. Izgled članske vasi je vse bolj urejen. Žan je že pred akcijo na novo uredil mizo, ki je bila vsa razmajana (kaj zahudiča so počeli na njej?) in naredil enkratno leseno lestev. Na akciji je zunanja ekipa pripravila ogrodje za nadstrešek nad mizo. Na naslednji akciji se bo nadstrešek pokrtil z deskami, tako, da bomo imeli solidno streho za dež in močno sonce. Začeli smo novo »nabirko« finančnih virov – po 10 EUR – za materialne stroške.

10. 5. 2016

Vreme je bilo kar ugodno, brez padavin in razmeroma toplo. Tokrat je bilo delo med notranjo in zunanjo ekipo zelo uravnoteženo. V začetku je celo kazalo, da bomo nasploh delali samo zunaj. Pozneje pa se je skupina ojačala, zato smo se razdelili. Kljub uspešnemu kopanju ožine je bil poudarek na tej akciji posvečen izdelavi nadstreška nad novo mizo. Nadstrešek je – ob zelo ognjevitosti in folklorni strokovni debati, izmenjavi mnenj, diametralnih pogledov in ocen ter članskih verbalnih »ljubkovanj« – zelo dobro uspel. Kot medklic: ko je Manč prišel v jamo, je rekel, da še dobro, da je lahko ušel v jamo, ker se bodo zunaj ob ognjevitosti debatili skoraj pobili!? Vse čestitke »glavnemu« cimpermanu Žanu! Sedaj imamo nadstrešek kot varovalo pred dežjem in močnim soncem ter člansko plažo na strehi. Zadeva je res večnamenska in članska domišljija o njeni uporabi nima meja. V jami smo napredovali naslednji meter in pol, tako da se ta ožina že

bliža 10 m. Na koncu je sprememba! Meander se skozi ožino 10 do 15 cm spusti v stopnjo, v katero pada kamen prosto okoli 2 m. Začeli smo že zasipati spodnjo rezervno deponijo. Prav veliko prostora ni več, saj so lekarniško zapolnjeni vsi kotički (mojster kamnosek Manč).

18. 5. 2016

Vreme je bilo prijetno, infrastruktura in standard na članskem vrhu pa na zavidljivi višini. Delo v zadnjem rovu smo nadaljevali s širjenem že izkopanega rova. Napredovali smo približno 0,5 m, tako da smo praktično pred ožino, ki se prevesi navzdol in kamor pade kamen vsaj 1 m v ponvico (odmeva?). Veliko je bilo narejenega na spodnji deponiji, ki smo jo izpraznili in kompletno prenesli etažo višje. Tako je za naslednjo akcijo zelo lepo pripravljeno, tako delovišče za nadaljevanje kot prostor za spodnjo deponijo (možnost za manjšo ekipo). Zunanja ekipa je delala »šminko« na infrastrukturi, ki je vse bolj idealna. Kaj vse je tam, naj bo presenečenje za veteransko! Na članskem vrhu je bila tudi skupina Nemcev (trije avtomobili), dva sta bila v Najdeni.

28. 5. 2016

Akcija je sovpadla z »Veteransko 2016«. Akcija je bila zelo uspešna, saj so prebili zadnjo ožino v spodnjem rovu, prišli v prehoden rov in na koncu v solidno dvoranico. Pred to dvoranico je tudi manjše slepo brezno, ki bo služilo za deponijo. Napredovali so 20 do 25 m in 4 m globoko. Tako je Galacijevka globoka že okoli 50 m. Na koncu se meander ponovno zoži v neprehodno ožino – piha. Ostali smo šli v Najdeno jamo. Bili smo v Desnem do sifona in popili obvezen šampanjec pri Hanzovem. Ponovno smo pritrdili zajlo nad Lijakom, kjer se je na začetku odtrgala skala, na kateri je bil klin. Bajje je bila lani Marina tako »težka«!? Zahvaljujem se tudi mladcem, ki so nam v nahrbtnike naložili čudovite kamne iz naše svete jame. Nekatere smo odkrili takoj, zadnje pa sem našel šele pri pranju opreme doma. Lep spominček za v tabernakl! O veteranski ne bom poročal, ker nisem kompetenten. Ja bil pa lep žur; veliko udeležencev (okrog 50), tradicionalni Modrcev golaž z Vilijevo polento, Metodov »ham andeggs«, projekcija filma in slik. Članska vas je doživela obilo pohval, sploh pa napisi in čudovita spalnica pod cerado, ki jo je Žan naredil tik pred veteransko. Najboljši je pa šank!

2. 6. 2016

Le nekaj dni po veteranski smo bili ponovno na članskem vrhu. Vreme je bilo kar znosno, le malo je vsake toliko časa deževalo. Sicer smo pa sedaj z novo streho v članski vasi precej neodvisni od vremena. V jami smo najprej napeljali infrastrukturo do spodnjega delovišča. Delovišče je naravnost idealno – dosti prostora in velika deponija v stranskem breznu. V ožini sta se menjali siga in skala, tako da je bilo delo kar zahtevno. Kljub temu smo napredovali slaba 2 m, v novem spodnjem rovu na približno –50 m. V nadaljevanju se kaže razširitev. Kamen pade tam v globino vsaj 5 m in to brez odbijanja od sten, kar nakazuje na

prostor. Vse kaže, da se bomo na naslednji akciji prebili v novo razširitev. Ker je delovišče zelo prikladno, smo se razdelili v dve ekipi. Stari in Marjan sta izmerila celotno jamo, Jerko in jaz pa sva uspešno kopala. V jami se očitno že bližamo globini 60-ih metrov. Zunanja ekipa je nadaljevala z dopolnjevanjem zunanje infrastrukture. Vse kaže, da bomo imeli kmalu podzemni hladilnik!

9. 6. 2016

PREBOJ! Vreme je bilo bolj deževno, vendar ni oviralo dela. Streha se odlično obnese, pa tudi v času vstopa v jamo in izstopa iz nje ni deževalo. Žan nas je v članski vasi presenetil s številnimi novostmi, ki jih je treba videti! V jami smo imeli na začetku težave z električnim kablom, ki ga je Manč strokovnjaško popravil. V zadnji ožini smo nadaljevali delo proti luknji, ki je nakazovala brezno. Delo je bilo kar zahtevno, saj se je rov počasi prevesil in je bilo potrebno vleči velike skale navzgor. To je trajalo, dokler se ni toliko odprlo, da je material padal v brezno. Že proti večeru smo vhod v brezno toliko razširili, da se je vanj po vrvi spustil najprej Manč, nato pa še Andrej. In kako se je odprlo! Prvo brezno je primernih dimenzij in globoko okoli 7 m. Dvoranica je že kar solidna in s kaminom ki vodi navzgor. Dno dvoranice je v bistvu par m široka polica, ki se prevesi v novo brezno, globoko vsaj 10 m – tudi primernih dimenzij. Na dnu se vidi vhod v prehoden visok meander. Vse skupaj je zelo čisto, skala brez sige in proti drugemu breznu s fantastičnimi noži. Ker nismo imeli vrvi, nismo mogli v zadnje brezno. JAMA SE SOLIDNIH DIMENZIJ NADALJUJE IN SE BLIŽA ŽE 70 METROM! To je že blizu poplavne cone v Najdeni jami. Tu nismo zaznali kakšnega blata, nasprotno, jama je zelo čista.

16. 6. 2016

DRAMA V DVEH DEJANJIH. Danes je bila jubilejna 20. akcija v Galacijevko. Vreme je bilo kar sprejemljivo, vmes je le malo popršilo. Najprej smo razširili vhod v zadnje brezno in ga opremili s fiksom na začetku in na polici na 6 m. Nato se je Stari spustil v neznano. Takoj je bil zelo navdušen nad dimenzijami in nadaljevanjem. Krona vsega pa so bile stopinje na dnu, ki so vodile nekaj metrov višje v večji prostor. Nato smo se vsi spustili k Gregu in bili zelo navdušeni, sploh ko smo našli zelo star, že zasigan količek z žebljem. Scenarij prodora v Lippertovo se je v celoti uresničil. S seboj smo imeli šampanjec, ki je že kar nekaj časa čakal v jami na ta dogodek. Takoj smo ga odprli in nazdravili »zgodovinskemu« dogodku. Razpoloženje je nekoliko kvaril Manč, ki je po odtisih ugotavljal, da so bili to Borovi škornji. Seveda smo ga ogorčeno zavrnili. Manč se je nato podal preko nekoliko zahtevnejše 3-metrskes stopnje navzgor in prišel v dvorano. Kmalu pa veliko razočaranje. Prišel je v Šerkovo dvorano tik pred vhomom v Radeškovo pasažo v Najdeni jami. Bili smo torej v Michlerjevi štirni. Po streznitvi iz velikega šoka smo se določili, da gremo preko Najdene na površje. Pred vhomom v Najdeno smo se vsi zbrali in odkorakali proti članski vasi. Razmeroma pozno nas je najprej opazil Ile, nato pa še ostali. Šok je bil popoln! Kljub vsemu pa smo

hitro prišli k sebi in ugotovili, da so nas zopet zajebale neke nepopolne meritve in ocene. Končno pa je tudi to uspeh, da ima Najdena že tretji vhod. Požirek krepkega in pivo sta prispevala k vse boljši volji. Odločili smo se, da gremo še enkrat preko Najdene na inkriminirano mesto v Michlerjevi štirni. Tam smo se razdelili v dve ekipi. Ena se je povzpela v Galacijevko in spustila del opreme navzdol, da smo jo odnesli preko Najdene na površje. Ta ekipa je tudi izmerila zadnji del Galacijevke in jo na povratku tudi razopremila. Drugi ekipi se je preko Najdene pridružil Klok, ki je naredil nekaj »zgodovinskih« posnetkov. Na površju je bila že številna zunanja ekipa, počastila sta nas tudi Jure in Eta s svojim obiskom. Ob dobri hrani in mrzli pijači iz Žanovega hladilnika smo bili vse bolj dobre volje in začeli načrtovati nove smeri razvoja aktivnosti na članskem vrhu. Idej je padlo že kar nekaj.

PS: Zopet smo naleteli na številčno ekipo tujih jamarjev (več kot deset Madžarov), ki so z vrvjo opremili Najdeno od vhoda do konca opremljene poti v Najdeno. Tudi notri so se nekoliko zgubili in sva jih z Mančem usmerila v lčotov rov. Prav zanimivo je, da velikokrat in ravno med tednom naletimo na tuje obiskovalce Najdene jame. Očitno je v tujini vse bolj znana in popularna.

Matic Di Batista

SVEŽI VETER V RENEJEVEM BREZNU

Raziskovanje Renejevega brezna je po odkritju sifona na »koncu« jame nekoliko zamrlo. Od leta 2011 je minilo kar nekaj let, ko jame ni povohal skoraj nihče. Morda je temu delno botrovalo tudi dejstvo, da je kar nekaj takrat najbolj zavzetih jamarjev postalo manj aktivnih. Mogoče pa je temu doprinesla že sama misel na takrat nepremagljiv sifon v tem odročnem delu jame, ki na prvi pogled ni obetal večjih odkritij.

Leta 2011 je padla odločitev za ogled sifona s potapljaško opremo. Matt Covington je zelo na hitro opravil ogledni potop in ugotovil, da – razen nekaj manjših in ne preveč perspektivnih žepov – sifon nadaljuje svojo pot v globine (več v *Glasu podzemlja* 2014).

Takrat nas je bilo v nosaški ekipi kar nekaj takih, ki smo bili v tej jami prvič, sigurno pa prvič tako globoko. No, sam sem bil nad jamo navdušen in nekoliko prestrašen. Mi pa nikakor ni šlo v glavo, kako to, da se je vsa energija raziskovanja tako hitro usmerila v raziskovanje sifona, ko se je po drugi strani spodaj sprehajalo le nekaj ekip in še te so raziskovanje opravljale bolj »na daljavo« – pot od bivaka Gabrček do spodnjih delov je kar dolga.

V naslednjih letih ideja o nadaljevanju podvodnega raziskovanja še vedno ni zamrla in vsaj enkrat smo potop skoraj opravili, a nam je zagodlo vreme. Želja, da gremo tja dol za kak dan več in si vzamemo čas za temeljitejši pregled jame, pa je vedno bolj rasla. Še posebno zato, ker

Zaključek

Z 20. poročilom se je zaključila zgodba o Galacijevki, zgodba, ki je pomenila veliko požrtvovalnosti, vztrajnosti in iznajdljivosti članov, predvsem pa veteranov. Pa tudi veliko zabave, prijetnega druženja obujanja spominov in sploh »članjenja« v najglobljem pomenu te besede! Ne bom našteval imen, moram pa izpostaviti veliko angažiranje Žana, ki je bil idejni vodja in motor te zgodbe. Hvala vsem in gremo naprej!

Infrastruktura na članskem vrhu je odlična in kar kliče po novih zgodbah!

Člansko!

se marsikje čuti tudi prepah.

Nazaj v Reneja

Leto 2014 je bilo srečno leto in uspeli smo zbobnati dovolj veliko podporno ekipo, da smo do sifona skupaj znosili velik kup potapljaške opreme, opreme za plezanje kaminov in vse potrebno za bivakiranje. S prvo ekipo smo se naselili na peščenih obalah Copacabane ter začeli z ogledovanjem spodnjih delov kolektorja ter možnimi nadaljevanji v kaminih. Druga ekipa je prišla na dno dan kasneje in z njimi je bil tudi jamski potapljač Simon Burja, ki je prišel opraviti zelo zahteven potop – potopil se je 82 m globoko in 250 m v dolžino. Vendar pa je na žalost vseh ugotovil, da se sifon nadaljuje v globine in se zaenkrat ne namerava obrniti navzgor. S tem je Renejevo brezno postalo druga najgloblja jama v Sloveniji.

Tudi raziskovalci suhih delov smo bili precej uspešni. Rešili smo eno jeklenko, ki je »lebdela« pod stropom dvorane, krstili večinski del ekipe, ki se je prvič odpravil v vsaj približno globoko jamo, ter – kar je najpomembnejše – si vlili upanja na suho nadaljevanje jame z novimi odkritji. Splezali smo namreč v višje ležeče nivoje kolektorja, ki so prav tako imeli nekaj prepaha. Sicer smo se kasneje prebili nazaj v spodnje nivoje, vendar nam to ni vzelo upanja, saj smo sedaj vedeli, da zgornji nivoji obstajajo. In če je en nivo, zakaj ne bi bil še drugi? Kar pa je glavno – potrdili smo obstoj prepaha v spodnjih delih jame.